

DOMOVINA

Izida dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Depisi naj se izločijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirane. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 kruna temeljne pristojbine ter od vsake petite vrste po 20 vin. za vsakekrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Narednina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kruna, za četrt leta 2 kruni, katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Kaj je z „delitvijo“ Štajarske?

Umevno je, da nismo štajarski Slovenci nikoli mislili na dejansko delitev naše vojvodine, temuč le v upravnem smislu zahtevamo, da nas nemška vlada v Gradcu pusti iz svojega jerobstva. Pri tem ji seveda i v bodoče ne odrekamo nadzorne oblasti, ker ostanemo še vedno v deželni zvezi.

Besedo „delitev“ so si izmislili le naši nemški sosedje za strašilo omahljivcem ter „na zgoraj“.

Ali bi pa res bila v upravni delitvi taka nezasišana novotarija, ki bi vtisnila štajarskim Slovincem pečat prekucuhov?

Nekateri zgodovinarji sicer trdijo, da ni mamo štajarski Slovenci svoje lastne zgodovine, ker nismo bili nikoli samostalen narod z lastno državo.

Ta trditev, ki podvojuje nemško trmo glede ločitve Slovencev od Gradca, je le deloma resnična. Ko bi bili Slovenci res od nekaj tako tesno spojeni z nemštvom ter v vsem navezani na svoje nemške sosedje, ali bi še bilo dandanes kaj sledu o nas? Saj je znano, da je največje težnje Nemcev povsod, kjerkoli se čutijo dovolj močne gospodarje, podjarmiti si nenemška ljudstva tudi v duševnem in kulturnem oziru, t. j. podrejeno ljudstvo asimilovati, da prevzame razum jezika tudi njihove običaje in njih značaj. Tega so se menda naučili po lastni izkušnji od zmagovalnih Rimljanov.

Pri popolnem ponemčevanju so podpirali Nemce šestokrat vladarji sami n. pr. cesar Jožef II.

In kaj so dosegli v tem oziru na Štajarskem? Njihov uspeh je bil le navidezen. Slovence so le omamili, uspavali, a ko so se zbudili, zavedali so se zopet svojega slovenskega rojstva. Ostali smo tedaj Slovenci na Štajarskem do današnjega dne narodnostno samostojni, ohranili

smo si vkljub vsem nemškim nasilstvom svojo posebno individualnost, namreč svoj jezik, svojo narodno samozavest, svoj značaj in svoje običaje. A to so najvažnejša znamenja vsake samostalne skupine.

V duševnem oziru smo se tedaj že od nekaj popolnoma razločevali od svojih nemških sodeželanov. Pa tudi v politično upravnem pomenu nismo bili vedno spojeni z Gradcem t. j. z nemštvom.

Ko so si Franki podvergli Slovence, prepustili so jim njihovo narodno samostanost ter jih niso spojili z nemštvom, temuč so napravili iz južne Štajarske zase ločeno pokrajino, takozvano „južno karantansko marko“. Tako samostalno upravljani so ostali štajarski Slovenci do leta 1149.

Avstrijski knezi so nas sicer upravno spojili z Gradcem in nemštvom, toda kmalu so si prisvojili celjski grofje skoraj vse slovenske okraje Spod. Štajarja. Zopet smo bili nekako odcepljeni od Gradca, kajti celjski grofje kot deželni knezi, se niso mnogo brigali za graško gospodo niti jim pustili vtikati se v politično-upravne razmere celjskih podložnikov.

Ravno tako so se morale rade ali nerade nemške vlade ozirati na našo posebnost pri cerkvenih, političnih in sodnih ustanovah.

Vlade so se sicer od nekaj držale najraje zgodovinskih načel, ko so določevale meje novim provincijam. Posebno v Avstriji je vedno odločevala birokratična tesnoprčnost proti naravnim in individualnim zakonom. A to ne baš v svojo srečo. Sčim bi bilo lažje odstraniti ali vsaj znatno ublažiti razjedajoče narodne razpore, kakor s pravočasno razdelitvijo posameznih provincij po narodnostih? Na Štajarskem, Češkem, Tirolskem bi potemtakem vladale dandanes drugačne razmere v prid narodom, pokrajinam in državi. Najpripravnější doba za to je bila leta

1848/49. Zmagoviti Napoleon je pokazal v tem oziru že poprej, da si tujec, avstrijskim vladam pravo pot z ustanovitvijo Ilirije. Brezdvomno bi bil tudi Spod. Štajarsko priklupil Iliriji, da je prekoračil Savo.

Slovenski poslanci so pač predlagali leta 1848, naj bi se pri krojnitvi novih kronovin oziralo na jezikovne kot najvažnejše meje. No, nemška birokracija na Dunaju jih ni hotela poslušati.

Narava nikoli ne počiva, temuč se vedno preobrazuje. Tako tudi v državah in deželah ni niti sto let stalnih mej. Ako pogledamo na sto let stari zemljevid, že skoraj ne moremo več spoznati Evrope. Vzroki izpremembam so različni, a ni zadnja pri tem ljudska volja.

To naj bo v tolažbo štajarskim Slovincem. Pri tem pa se seveda ne smemo le zanašati na usodo. Narod si kujejo svojo usodo sami. Ne upešajmo s svojo zahtevo glede administrativne delitve Štajarske! S tem ne zahtevamo nič ne zaslišanega, nič neopravičenega. Le namesto obnavljanja in nazadovanja skušajmo korakati naprej v svojo srečnejšo bodočnost.

Evropski mir.

Mir v orožju, ako traja dolgo, je najdražja vojna! Najhujša vojna, pa naj zahteva največjih žrtve na obeh straneh, ne more tako uničiti gospodarskega blagostanja, kakor ga uničuje mir, vzdrževan s tem da se edna država trese pred drugo in vsled tega vsaka država, oborožena od pete do zob, pazi na vsako kretnjo druge isto tako oborožene sosednje države. Mir v orožju, ako traja dolgo, je za gospodarstvo držav hujše zlo od vojne. To čutijo sedaj menda blizu vsi narodi v Evropi, zlasti pa onih držav, ki imajo glas v takozvanem evropskem koncertu.

LISTEK.

† Osmošolec Francišek Plochl.

„Umreti, bratje, težko ni, pustiti nade — to boli!“

To bolešno čustvo Ti je, mili pokojnik, pač prešinjalo dušo, ko se je Tvoji postelji blizal angel smrti, da Te pokliče iz dežele stvarnosti v večno domovino človeškega duha. Da jo prešinja tudi nam, to Ti bodi v tolažilo tam gori nad zvezdami! Dasi ravno je večletna potuhnenka spodjedala Tvoje šibko telesce, vendar nismo mislili, da boš nas ostavil tako nepričakovano hitro. Bridka bolest je vznemirila srca Tvojih učiteljev in součencev, in z živimi znaki jedke razburjenosti se je širila v nedeljo 24. listopada zjutraj od ust do ust tužna vest: Plochl ni več med živimi. Tvoja smrt je bila mirna, nežno Te je poljubil senčni krilatec, in Ti si sladko zadremal, da se prebudiš na boljšem svetu. Meni pa je takrat srce reklo, da se je spet završila ona pretresljiva tragedija v življenju našega naroda, ki ima kot več en refren usodepolno jedro, da so naši le — grobovi.

Priprosti, rekli bi, revni so orisi, med katerimi se je razvijalo Tvoje truda in trpljenja

polno življenje. Kakšno je bilo to življenje! Meglen dan, ki se šele opoldne nekoliko razjasni. Jutro se je izgubilo v nejasni mrklости trpke bede, in dobesedno del je izginil v težkem mraku bližajoče se noči, smrti.

Francišek Plochl se je porodil kot sin revnih slovenskih staršev 11. dne decembra leta 1881. v Kaniži, istočnem predmestju ptujskem. Rojenice so ga bogato obdarile z zakladi duha, in starši so poslali dvanajstletnega Franceta z opravičnimi upi v gimnazijo v Ptuj. Koj spočetka in zlasti v višjih razredih je vzbujal Plochl po svoji intenzivni vedoželjnosti, preciznem razumevanju in brezprimerni marljivosti vseobčno pozornost svojih učiteljev. V vseh predmetih je bil skozi vse letnike prvak, uzor dijaka po vztrajnosti in vedenju.

Prikupljiva zunanost, pa naravna odkritost in dobrohotnost Plochlva so morale hipoma očarati vsakega, kdor je imel z njim opravka. Francišek je bil blag mladenič in navzlic svojim mladeniškim letom popolnoma razvit značaj, in to značaj čist kot kristal.

Toda ta pramočen, čil duh je tičal v slabotnem telesu. Kruta usoda je začela že rano pritiskati z vso silo na Plochlva šibka pleča. Še v deških letih je zgubil France starše in

„gorje, kdor nima doma!“ Kakor sto drugih mladeničev pred njim, je moral tudi Plochl, da potolaži kruteči želodec, s solzami jesti bridki kruh poučevanja po hišah. Ali dvakrat gorje, kdor „bedakom posoditi čas mora, glavo in roke“. Šibek organizem se je kmalu vstavil tem naporem, in Plochl šestošolec je začel bruhati kri. Pa nekoliko se opomogel je Francišek delal, varčeval in stradal dalje. Raznovrstne napore tekom zadnjih dveh let je imel za vrata, skozi katera je hotel priti v sveto deželo svojih idealov. In vzpričo tega si je revček Plochl pristradal za vseučiliške študije okroglih tisoč kron!

Ali srčno negovana želja je imela ostati neizpolnjena. Z brutalno silo je vihar usode zmečkal nežno ovetko, osmošolec Plochl je pred par tedni vzel svoje ideale s seboj v hladni grob.

Ker si bil, dragi Plochl, tako blaga, mila, zlata duša, zato sem radovoljno posvetil te vrstice tvojim manom.

Bodi Ti zemljica lahka!

K. O.

Novembra je bilo.

(Spisala V. B.)

Mrzli, pusti, mokri dnevi, hribi pokriti s prvim, čez noč zapadlim snegom, — v dolini megla — gosta, bleda megla.

Kdo pa je tisti, ki sili narode v Evropi, da se oborožujejo do zob bolj in bolj, brez prestanka? Mari ne Nemčija s svojo prodirajočo politiko, s svojimi napadi in s svojo požrešnostjo po tujih deželah? Nemčija vznemirja ves ostali svet, hoče neprestano večati državo s pridobivanjem dežel, ki se valjajo v prahu pred vojaško močjo, katera pomenja najbolj črno nazadnjastvo; baš vsled tega si je tudi pridobila Nemčija naslov policijske države v Evropi. Nemci se dajo voditi od lakote po vojaški slavi, vsled svoje napadajoče politike so veden živeli trajnega vznemirjenja za vso Evropo, ki s svojim oboroževanjem silijo tudi druge države k neprestanemu oboroževanju in narode v tisti oboroženi mir, ki mora, ako bo še nekoliko časa trajal, ugonobiti blagostanje dotičnih narodov. Nemci so tisti, ki hočejo preko evropskih kulturnih držav uresničevati svoje vratočolne načrte, oni so tisti, ki provzročajo oboroženi mir, ki po tem oboroženem miru uničujejo gospodarske temelje evropskih narodov. Da ni nemške na rodne nestrpnosti, njihove požrešnosti po tujih deželah, ne bi dandanes v Evropi zapadli oboroževanju brez konca in kraja.

Drugi evropski narodi bi radi delovali in napredovali na polju gospodarstva in kulture, hoteli bi osrečiti ljudstvo in je privedi k blagostanju a nemški zmaž vedno odpira žrelo in zahteva, da se vedno pazi nanj in mu drži pred zobe jeklo in železo.

Te dni je imel francoski ministrski predsednik Waldeck-Rousseau govor, v katerem je razvijal program francoske politike z ozirom na zunanjo politiko. V tem svojem govoru je ministar izrekel zlate besede: „Mi ne mislimo na imperijalizem ne na znotraj ne na zunaj, mi hočemo veliko Francosko, a ne po ozemlju, ampak po trgovini in po socialnem napredku.“

Te besede so napravile velik utis na razne državnike; doslej je vladalo splošno mnenje, da misli Francija na razširjenje svojih mej v zemljepisnem oziru, da misli poplačati Nemčiji krvavi dolg od zadnje nemške francoske vojne, a Francija — kakor da se je streznila. Francozi so spoznali, da je hrepenenje po vojaški slavi spojeno z najgršim cerkvenim in socialnim nazadnjastvom, in francoski trgovci odklanjajo vsako politiko, ki bi zalila inozemstvo.

Maogo se tudi govori zadnji čas o velikih pridobitvah Rusije, o raztezanju njenih mej na daljnem vzhodu, v Aziji. A tu je treba razlikovati med prodiranjem Rusov in Nemcev. Rusi zanašajo kulturo v Azijo, oni izpolnjujejo veliko prosvetno nalogo, kar širijo luč, širijo omiko med divje rodove, in ni zagadatelj posest evropskih držav nič v nevarnosti.

Da je ruski car Nikolaj II. prijatelj in pospeševatelj pravega svetovnega miru, o tem so prepričani vsi sovražniki svetovnega miru, kajti kdor pozna vojno moč Rusije in njeno izbornu organizacijo, ta vé, da bi bilo carju vseh Rusov le zganiti z ustnicami, pa bi trepetali strahu in

groze vsi sovražniki svetovnega miru. In da je roditelj mirovne ideje, car, poslušal glasove odločnih ruskih rodoljubov, ki so ga svarili pred oholostjo sovražnikov Rusije, zlasti Nemcev, bi že danes okušali sadove evropske vojne vsi evropski narodi.

Poučeni politični krogi so zadobili kmalu po sestanku mirovne konference v Haagu prepričanje, da je mirovna zveza med Francijo in Rusijo le ovira pravega svetovnega miru, zakaj ta zveza da onemogočuje utrditev pravega svetovnega miru s tem, da dopušča največjim sovražnikom miru, Nemcem, da se za časa miru zajedajo v kožo Vseslovanstvu, zlasti Rusiji.

Nemčija podpira vojaštvo Japonske, zlasti pa Turške proti Rusiji, Nemčija seje razdor na Balkanu, širi upor in hoče podžgati tla za med sebojno klanje slovenskih narodov.

Pruski častniki so skrivaj izvežbali turško vojsko tako, da zamore Turčija po zatrdilih vesčakov v 14 dneh postaviti na bojišče 360.000 mož redne vojske, 600.000 rezervistov in 300.000 domobrancev ter z vso to silo udariti proti Rusiji.

Tako spletkarijo Nemci in delujejo na kriplje, da bi ugonobili Slovence in naposled po strašnem vojnem klanju se polastili njihove zemlje. Rusija, mati in zaščitnica slovenskih narodov, bode morala z orožjem razsekati mrežo, katero plete Germani okoli Slovanov, da izpčini tako svojo sveto nalogo zaščitnice.

Celjske in štajarske novice.

(Narodna dobrotnica.) Dne 10. t. m. je umrla v Celju hišna posestnica udova Apolonija Jazbec, ki je zapustila skoraj celo svoje lepo premoženje v cerkvene in dobrotelne namene. Svoj vinograd s hišo in vinom na Starem gradu je volila „Kat. podpornemu društvu (šolske sestre) v Celju“, a tukajšnja dijaška kuhinja dobi okoli 12.000 kron. Slava narodni dobrotnici!

(Za dijaško kuhinjo v Celju) so darovali na gostiji g. d. Sidi Kukec in g. Ivan Belčeta v Zalcu veseli gostje 62 kron.

(Za slovensko vseučilišče v Ljubljani) so se odposlale prošnje iz Celja: „Društvo odvetniških in notarskih uradnikov“ ter „Politično društvo „Naprej“.

(Gesla „Svoji k svojim“) se naš list ne sme dotakniti, da bi nas ne zaplenili. Tudi v Celju izhajajoči nemški listič „D. W.“ pa je pisala pretečeni teden pri razpravi „Deutsch“, potem ko je pisala prav delikatno v svoji stroki o „nesnažnih tekočinah, gnojnicah, izpraznovanju stranišč in o nemških imenih na tseh — č — dobesedno: „Ni nemško, če kupujejo prebivalci obleko itd. kje drugje. Nemec naj svoje potrebe tukaj kupuje ter podpira tukajšnjega trgovca, potem bo nemštvo še bolj uspevalo.“ Menda nam ne bo nihče zameril, tudi ne državno pravičnost, ako zamenjamo svojim bralcem besedo „Nemec“ s — Slovencem.

(Celjsko porotno sodišče.) Bivši zemljiščni knjigovodja pri c. kr. okraj sodišču v Gornjem gradu pl. Iljašević je bil obtožen poneverjenja, vendar pa krivde popolnoma oproščen. — Dne 9. t. m. so se zagovarjali štirje nevarni tatje, ki so vznemirjali lansko leto celjsko okolico, in sicer 15letni Jos Ostrožnik, 45letni Janez Resnik iz Teharjev, 23letni Jos, Pelko iz Vrač in 54letni kočar iz Lave Jakob Kandušar. Obsojeni so: Ostrožnik na štiri leta, Resnik na deset let, Pelko na tri leta in Kandušar na 13 mesecev težke ječe.

(Nova meščanska šola v Celju.) Deželni odbor je obljubil Celjanom novo dekliško meščansko šolo, ako privolijo, da se prekrsti že obstoječa deželna meščanska šola v javno deško meščansko šolo. To so celjski Nemci tem rajše sprejeli, ker dobi mestna občina neposredno nadzorstvo nad šolo ter pravico za imenovanje učiteljev. Za Slovence bo seveda ta šola potem padla na nedosežno — nižino. Za nas pa tudi nastane skrajna sila, da zahtevamo lastno meščansko šolo.

(Uzorna celjska klavnica že zopet straši.) Celjski očetje so te dni sklenili, uvesti 12 živinskih semnje, da si pokrijejo stroške za klavnico in semnjišče. Ker mislijo tudi opustiti za takšne dneve mitnino, morali bi tudi mi pozdraviti sklep, ki meri na živahnejši promet, ko bi mestni očetje ne kazali pri tem tako drzno svoje sebičnosti. Ravno tiste dni so zaprosili tudi Šentjurčani za tri nove živinske semnje, a naši očetje so se prošnji ednoglasno uprli. Ves okraj naj bi tedaj prispeval le k ponesrečeni celjski klavnici; če tudi imajo pri tem naši kmetje daljša pota in stroške. Vrhutega pa bodo Celjani naznanili svoje nove semnje v „vahtarci“, da prižene par nemškutarskih tržanov svoje „živalice“ v Celje.

(Vojaške vesti.) Naš rojak, višji štabni zdravnik v Petrovaradinu g. dr. Fran Vrečer je stopil v pokoj ter se naselil v Gradcu. — Vojaški-duhovni profesor II. razreda v mariborski kadetni šoli g. Jakob Tajek je postal profesor I. razreda.

(Shod na Teharjih.) Politično društvo „Naprej“ v Celju sklicuje za nedeljo 15. t. m. shod na Teharje — v gostilno gosp. Štiglica na Slancih. Začetek ob 3. uri popoldne. Razgovor o novi meri pri prodaji mleka, oziroma o ustanovitvi mlekarske zadruge. Kmetje, pridite v mno gobrojnem številu, gre se za vaše koristi, ker so posestniki deloma že sami spoznali škodo, ki jo trpe pri prodaji mleka na staro mero! Drugo nedeljo, t. j. dne 22. t. m. pa se vrši enak posvetovanje vseh kmetovalcev celjske okolice ob pol 9. uri zjutraj v gostilni „Narodnega doma“ v Celju, popoldne ob 3. uri pa v občinski hiši v Škofji vasi. Gani se, komur je mar lastna korist!

(Vabilo.) V nedeljo, dne 22. grudnia t. l. zborovalo bode „Cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo za Spodnji Štajar“ na Glincah, občina

Oh, taka nedelja, — ali ne bode žive duše? Mama, jaz umrjem — vzkliknila je deklica — prišedša iz kuhinje ter postavila precej veliko taso duhteče kave pred postarno, a še čvrsto ženico, ki je sedela na divanu pri peči. — Da, umrjem, povdarjala je nestrpno, tukaj notri — položila je roko na prsi, — tukaj notri je hudó, boli, oh, boli!

Mati, kateri je bila brati dobrodušnost na obrazu, srebala je med tem s pomislekom gorko kavo, — odložila naposled žličico — in dejala porogljivo: „Joj, joj, — tedaj se bode pa treba na smrt pripravljati — in včeraj še vsa zdrava, — kdo bi si pač bil mislil kaj takega?“ Skušala se je pri tem nasmejati, a videlo se je, da jej ne prihaja iz srca. — „Jela! Ne žali ljubelega Boga“, pristavila je nato nekam osorno! „Dolgčas ti je, — dolgčas. Jesenski dnevi, poznam to, — štiri popoldan, mračni se že, prižgala bodeš luč!“

„Da, da, te jesenske nedelje,“ ponavljala je hčerka zamišljeno.

„In še nekaj, o Jela! Saj tudi vem, kje pravi trn tiči,“ nadaljuje mati, „a zakaj ne računaš s slabim vremenom? Lahko je tudi kakšen drugi zadržek, — in še“ . . .

„Pa včeraj je bilo še neugodnejše vreme, mama, pot dokaj daljša in tja mi je bilo vendar mogoče“ posegla je Jela trmoglavu v besedo.

„Dolžnost poklica, otrok moj, to pa je vse kaj drugega,“ zavrne jo mati.

Deklica je hipno zardela, molče povsila glavnico, v kateri so se bliskoma vrstile mučne misli, nekaj ji je tesnilo srca. „Dolžnost po klica, to je vse kaj drugega“ — vzdihnila je sama zase. Toda pogumno se je vzravnila pokoncu, preseče vprla temne oči v mater in dejala s tresočim glasom: „Dolgčas, da, prav imaš mama, nič nego dolgčas. A sedaj je zopet dobro, vse dobro, prosim, pusti to.“

„Ej, saj ne rečem ničesar več,“ odgovarja mati, in vzdih, ki se ji je izvil iz prsi, je sve dočil, da jo vznemirja razburjenost hčerkin.

Utihi stala.

Jela je odstranila posodo, prisedla na divan, izvlekla iz šivalne šatulje neko vezanje ter marljivo vtikala šivanko.

„Nekdo prihaja, pogled na hodnik!“

Jela, ki je slišala in poznala bližajoče se počasne korake, odpirala je že vrata. Prišlec je bil papa, — stari umirovljeni uradnik, ki se je danes nekaj pozneje vračal s sprehoda, kakor navadno. Pomagala mu je iz površnika, pomak-

nila starodavni naslonjač bliže peči — ter smuknila v kuhinjo.

„Jela! Naočnike in pa moj časopis; a, saj si že tu, in prinašaš mi kave, — pozabil bi bil danes na njo.“

„Dober tek, papa! „Domovino“ in naočnike imaš tule na mizi. Privrli je še malo nizko visečo petrolejko, položila nekaj polenic v peč ter končno izginila iz sobe. Brzi korakov odhiteja je v bližnjo kapelico ob cesti, ki je bila posvečena Mariji Lurški, in klečala ondi pred visokim kipom — vtopljen v tiho molitev.

Svetilka z večno lučko se je lahno zibala, napolnjevala malo kapelico s čarobno svetlobo, posamezni žarki so nemirno obsevali otožni obraz nebeške kraljice, da je bilo videti, — kakor da sta se ravnokar iz rosnih oči utrnili dve veliki, trepetajoči, biserni solzi, ter obviseli na dolgih trepalnicah.

„Tolažnica žalostnih, prosim, molim Te za duši ta moreči čut, neznosno ból v mojih prsih“ — ihtela je deklica polglasno, snela med tem iz pasa šopek svežih vijolic; „glej darujem ga Tebi prevzvišena, — kaj ne, da me uslišiš?“ In zopet je utihnila ter zrla nepremično, zaupno na pol odprta usta nebeške madone, kakor, da bi pričakovala odgovora. Tesneje je sklenila

livnica pri Celju, v prostorih g. R. Graselli ja. Začetek ob 4 uri popoldne. Dnevni red: 1. Poročilo ravnateljstva. 2. Pouk o sadjereji. 3. Razni nasveti. K Zborovanju vabi vljudno

ravnateljstvo.

(Nove državne in deželne trsnice.) Z novim letom se opusté državne trsnice v Borlu pri Ptuj, Hrastovcu in Št. Jurju na južni železnici; na mestu teh je sklenil deželni odbor ustanoviti take nasade pri Sv. Urbanu v Slov. gor., v Sevnici (Krajinčovo brdo) ter v Damljah. Nadalje državne in deželne ameriške nasade v Rodinskem vrhu, Ritoznoj, Narapljah in Žetalah.

(Učit. društvo, gornjegrajskega okraja) zboruje posebnim pótom v nedeljo dne 15. t. m. ob 1. uri popoldne v ljudski šoli na Rečici. Zborovanje se vrši po tem le sporedu: 1. Zadnji zapisnik. 2. Prošnja glede ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani. 3. Razni nasveti in predlogi. K obilni udeležbi najvljudneje vabi Ivan Burdian, predsednik.

(V konjiškem okrajnem zastopu) izvoljeni načelnik g. Fran Possek ter njegov namestnik g. Jos. Pučnik sta dobila cesarjevo potrjenje.

(Iz Ponikve) nam je poslalo več narodnih posestnikov dvojne ostre pritožbe proti ondotni pošti, oziroma njeni upraviteljici ter okrajnemu zemljemercu Martinyju iz Celja. Radi bi ustregli pritožbam v celem obsegu, a dokler nas jaše se danji tiskovni zakon, pozivamo le pristojne oblasti, naj vendar preiščejo nepristransko obe pritožbi. O poštarici pravi pritožba, da ne zna slovenski, vsled česar nastajajo pri razpošiljanju pisem, posebno pa še časopisov neprestane pomote. O zemljemercu Martinyju se je odposlala pritožba tudi na pristojno mesto. Pričakujemo, da se bo resnobno oziralo na obe opravičeni pritožbi!

(Za popravo okrajne ceste Planina-Sevnica) je obljubil deželni odbor polovični prispevek t. j. 1200 kron.

(Čitalnica v Brezicah) uprizoni v nedeljo, dne 15. decembra t. l. v dvorani „Narodnega doma“ v Brezicah igró „Martin Smola“. Vstopnina 1 krona, za kmete 40 vinarjev.

(Podčetrtak.) Dne 7. t. m. je umrla soproga našega obče priljubljenega tukajšnjega načelnika kraj. šolskega sveta, predstojnika požarne brambe, občinskega svetovaleca in posestnika gospoda Nikolaja Staroveškega. Pogreb je bil v ponedeljek 9. t. m. in tedaj se je videlo, kako priljubljena je bila ta blaga gospa. Zbrala se je šolska mladina pod vodstvom učiteljstva, c. kr. orožniki, požarna bramba in mnogo drugih, ki so prišli od blizu in daleč, da skažejo dragi rajni zadnjo čast. Gospa Frančiška Staroveška je morala umreti v najlepši dobi svojega življenja, zapustivša šestero ljubljenih otrok. Bila jim je uzorna mati v vsakem oziru in dobrotnica v pravem pomenu besede. Kolikim ubožcem je pomagala in marsikateremu ubogemu šolarčku napolnila

roki, sedla na stopnico, — naslonila trudno glavico ob nizki oltar; — nje ustnice pa so šepetale komaj slišno „Češčena si Marija“!

„Oh, dober večer gospod pristav! Vendar, vendar ste prišli, o to je lepo — in ti lepi nagelčki, — beli, rdeči, temnordeči, o vi ste vsele ljubezniv. A jaz sem tudi mislila na Vas. Glejte šopek svežih vijolic! Prosim — novembra iz vrta — prav izpod snega poiskali so jih moji prsti danes zjutraj za Vas. — Da, da, — dvanajst jih je — z zelenimi listki, — povitih z rdečo svileno nitko. In kako so modre, to se. Vam podajo. Toda vstopite, prosim, zunaj je mrzlo, brrr!“

„Jela, Jelica! Oj to dekle, kam je neki šla?“ začul se je v bližini skrben glas materin.

Deklica se je stresla, „kam greste gosp.?“ — Vstrašila se je svojega glasu, vzdramila se, ozrla plašno krog sebe — navzgor.

Jesenske sape so se upirale ob vrata, okna, — pihale skozi razpoke potrtih šip, svetilka se je zibala, Jeličin pogled pa je za hipec obvisel — na otožnem obrazu, — na trepetajočih, ve likih, bisernih solzah, ki sta še vedno viseli na dolgih trepalnicah, na dvanajstih svežih vijolicah z zelenimi listki, povitih z rdečo svileno nitko v belih ročicah Lurške Marije.

prazen želodeček! Zato pa ostane vsem, ki so jo poznali, v blagem spominu.

(Bralno društvo pri Sv. Marku niže Ptuja) priredi dne 26. grudnia t. l. na dan sv. Štefana popoldne po večernicah v šoli letno glavno zborovanje s sledečim sporedom: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo in knjižničarjevo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Vpisovanje udov in vplačevanje udnine. 5. Volitev novega odbora. 6. Posvetovanje glede naročitve časnikov in knjig. 7. Predlogi. Potem prosta zabava v gostilni gosp. Martina Čeha. K prav obilni udeležbi vabi naj vljudneje odbor.

(Iz gornjeradganskega okraja.) Kakor znano, je dobil letos naš okr. načelnik Wratschko na predlog mestnega župana v Radgoni g. pl. Kodolitscha 1500 kron neke „častne nagrade“. Po okraju se govori, da so te kronce pred kratkim pomagale oženiti njegovo hčer nekam na Ščavnico, katero je „kmet“ Wratschko dal seveda v svetli kočiji k poroki zapeljati. — In smejali so se ljudje. — Pred nekaterimi dnevi pa smo se zopet smejali, kajti „kmet“ Wratschko moral si je peljati taisto hčer domov — na „skúto“. Pa ne več v svetli kočiji ampak na blatnih kolah. Mladi zet neki ni hotel plesati tako, kakor bi mu godel njegov tast. Oj ti nesrečne kronce, koliko brige ti že zdaj delajo!

(Hrastje-Mota) Pred kratkim se je vršila pri nas volitev obč. odbora. Pri tej priliki smo pokazali tudi mi Hrašenci in Motarci, da kakor ne maramo več Bračka, tako tudi ne njegovih podreptikov, ter smo vrgli dosedanega bračkinskega župana z županskega stola, katerega pa se sedaj drži kakor klošč kože, ter nam hoče na vsak način volitev razveljaviti. Glavarstvo mu je sicer že povedalo, da ne najde pri volitvi nič nepravilnega, ali vendar se ne briga za to, ampak hoče baje v zvezi z Bračkom „rekurirati“ na ministrstvo. No mi se tega sicer ne bojimo nič, zakaj če se volitev tudi razveljavi, bomo jih pri prihodnji volitvi vrgli še bolje. Ljudstvu se odpirajo oči ter je prišlo do spoznanja, da vsi bračkijanci niso vredni piškavega oreha. Toliko za danes, prihodnji pa kaj več o naših razmerah. M. L.

(Regulacija Pesnice.) Deželni odbor je naprosil namestništvo, naj zajamci za uravnavo Pesnice 45% državnega prispevka, drugače se ta zadeva — opusti. Lepi upi za prizadete!

(† Nadučitelj g. Anton Kvas.) Dne 12. t. m., t. j. v sredo zjutraj je umrl pri Kapeli po dolgi in mučni bolezni g. Anton Kvas, star 49 let. N. p. v. m. l.

(Trtna uš.) V naslednjih občinah so, kakor se sumi, vinogradi okuženi po trtni uši: Studence pri Mariboru, Bistrica, Frajham, Gorica, Ješenci, Gornje in Spodnje Hočje, Račje, Račenk, Lembah, Sv. Lovrenc nad Mariborom, Sv. Marjeta na Dravi, Ruše, Morje, Pohorsko, Pekre, Padova, Ranče, Rudečbreg, Radvina, Smolnik in Bohova. Iz teh občin je izvažanje trt, mladik in drugo prepovedano.

(Umrli je) v Gradcu predsednik slovenskega izobraževalnega društva „Naprej“ gosp. Alojzij Erbežnik, zelo delaven in navdušen rodo ljub. Lahka mu zemlja!

(Umrli je) v Gradcu dne 11. t. m. mati trgovinskega ministra, baronica Gabrijela pl. Call.

(Ženske na graški univerzi.) V pretečem semestru je bilo: na juridični fakulteti 17 ženskih hospitant in edna redna slušateljica; na medicinski fakulteti: dve pravi slušateljici in tri hospitante; na filozofski fakulteti: tri prave slušateljice, pet izrednih slušateljic in 22 hospitant. Slovenske pač ne bo med njimi. A tudi v tem oziru bo drugače, če dobimo Slovenci svoje vseučilišče.

(Nova srednja šola v Knittelfeldu.) Komaj je dobilo mesto Bruck na Gor. Štajarskem svojo srednjo (gozdarsko) šolo, objubilna je tudi Knittelfeldu do drugega šolskega leta nova srednja šola (nižja realka). Meščansko šolo pa že ima itak skoraj vsak gornje in srednještajarski tržič. Ko bi naučne uprave le tudi vsaj tretjino svoje skrbi obračale na Spod. Štajar, ne zavidali bi prav nič nemškimi sodeželanom novih šol.

Govor poslanca dr. M. Ploja za slovensko vseučilišče.

V seji državnega zbora dne 6. t. m. govoril je naš poslanec, dvorni svetnik dr. M. Ploj za ustanovitev slov. vseučilišča tako le:

„Visoka zbornica! Nujni predlog, o katerem se danes debatira, ni plod ednostranskih narodnih ali političnih strankarskih teženj, tudi ni plod nikakšnega stremljenja po važnosti na polju kulturnih teženj, tudi ni plod čuteče politike, dasi bi bili v to do gotovih mej opravičeni; predlog, ki smo ga stavili, izvira iz raznih in stvarnih prevdankov, takšnih prevdankov, ki dokazujejo popolnoma opravičeno zahtevo Jugoslovancov, da se jim ustanovi vseučilišče, kjer bi se gojile znanosti v domačem jeziku, kjer bi dobili jugoslovanski dijaki svojo najvišjo, akademično izobrazbo v materinem jeziku.“

Ko smo stavili zahtevo za ustanovitev jugoslovanskega vseučilišča, nismo sledili kakšnemu migljaju, umetno ustvarjeni struji, temuč smo sledili svojemu globokemu notranjemu prepričanju, da je ustanovitev jugoslovanskega vseučilišča resnična in nujna potreba, da so vsi osebni in stvarni predpogoji za ustanovitev pa tudi za uspešno delovanje takšnega vseučilišča, ter da se zahteva kot primernost in pravičnost ne le z ozirom na opravičene kulturne zahteve Jugoslovancov, temuč tudi z ozirom na državne koristi, da se dá Jugoslovancem, ki prebivajo skupno na jugu države ter izkazujejo več kot dva milijona prebivalcev, na narodni podlagi ustanovljeno najvišje izobraževališče. (Tako je!)

Gospoda moja! Nočem na tem mestu pokazivati na to, da je posebno jug naše monarhije v strani od vseučilišč, ne pa med dvema vseučiliščema, tako, da so očetje jugoslovanskih višješolcev primorani, poslati svoje sinove daleč proč od domovine na tuje, nemške univerze, kjer se postopa z Jugoslavi kakor z gosti, kakor nas uče skušnje zadnjih časov, kjer se jih prečesto žali na njihovih narodnih čustvih, a skoraj nikoli ne dobé zadoščenja za takšne žalitve. (Pač res!)

Gospoda moja! Smem vam pač zagotoviti, da nam Jugoslovancem ne prihaja niti na misel, da bi morda z ustanovitvijo jugoslovanskega vseučilišča hoteli rešiti del jezikovne zagonetke.

Zavračamo s tem neposredno namigavanje ednega gospodov proti-govornikov. Takšen namen nam je popolnoma tuj.

Naše mnenje je, da nam ni treba v tem vprašanju nikakšnih stranskih ali tihotapskih potov. Kar zahtevamo, ni vzdrževanje jezikovne krivice, in vzdrževanje nepravilnih narodnih predprav, temuč zahtevamo edino le to, da se ne bodo proti duhu in dobrednosti zakonov neprestano teptale z nogami najnavadnejše pravice Jugoslovancov glede enakopravnosti ter varstva njihovega jezika v uradu in šoli, ter da ne vzdržuje avstrijska vlada in avstrijska uprava vedno načina, ki pomeni za nas Jugoslavoce v svojih končnih nasledkih nezasluženo zapostavljanje ter zadrževanje naših zakonito zajamčenih pravic. (Dalje prihodnjé.)

Druge slovenske novice.

(Obrtni shod.) ki se je vršil v nedeljo v Ljubljani je bil dobro obiskan; udeležilo se ga je okrog 300 obrtnikov iz vseh delov Kranjske. Shod je sklenil dve resoluciji, namreč, da se do polni in premeni obrtno predlogo, ter resolucijo za slovensko vseučilišče.

(Ljubljanska stolnica) sv. Nikolaja praznuje edno prihodnjih let svojo dvestoletnico — sezidana je bila od leta 1701 do 1706 — in jo bodo v ta namen znotraj prenovili.

(Ustrelil se je) v Ljubljani Ivan Gabrovšek, aspirant južne železnice, rojen l. 1877 v Logatcu. Pred par leti je z odliko prebil zrelostni izpit. Kaj je vzrok, da si je mladi mož vzel življenje, ni znano.

(Cesarjev dar.) Za prezidavo župne cerkve v Cerkjah pri Krškem je daroval cesar 1600 K, za zgradbo po požaru uničene cerkve v Kočevski Reki pa 600 K podpore.

(Ogenj) je dne 2. t. m. upepelil posestniki M. Pibernik v Sv. Križu pri Kamniku skedenj.

žitnico in streho na biši z vso zalogo. Škoda cenijo na 2400 kron.

(Za lovce.) V letošnji lovski sezoni so ustrelili v Bohinju na Gorenjskem že okrog 60 divjih koz; v Kotu in v Vratih pod Triglavom okrog 30, v Planicah pri Ratečah pa deset divjih koz.

(Pri deželnozborskih volitvah) iz goriškega veleposresta so bili izvoljeni pristaši društva „Sloge“ Jakontič, Klančič in Boško.

(Tržaškim škofom) bode, kakor se čuje, imenovan sedanji poreško-poljski škof Flapp; tudi cesarski namestnik tržaški, grof Goess je zanj. Kakor znano, je Flapp odločen nasprotnik Slovencev in Hrvatov ter je škofovsko oblast vedno zlorabljal v zatiranje Slovanov v svoji škofiji.

(Nova železnica) Dne 5. januarja 1902 se otvori v Istri nova proga Trst-Buje na lokalni železnici Trst Poreč.

(Istrski deželni zbor) se skliče začetkom januarja v Koper. Deželnim glavarjem bode zopet imenovan Bennatti, ki pa zahteva, da mora biti tudi njegov namestnik Lah; doslej je bil to hrv. poslanec dr. Stanger.

(Deželnozborske volitve v Istri.) V mestni skupini Pazin Labin-Plomin je bil izvoljen dr. Constantini z 222 glasovi; hrvatski kandidat dr. Kurelić je dobil 136 glasov. V mestni skupini Buzet-Milje je bil izvoljen laški kandidat; sloven. Hrvat. kandidat Flago je dobil 75 glasov.

Dopisi.

Žalec. Dne 26. decembra t. l. na sv. Štefana dan, priredi žalska prostovoljna požarna bramba veliko božično drevo s primerno veselico. Spored za to veselico in redko slavnost bomo poročali sicer pozneje, a že danes lahko povemo, da bode prineslo božično drevce veliko in raznovrstnih daril prijateljem požarne brambe.

Darila, ki jih bode prineslo božično dete požarni brambi sami, bode pri tej veselici razdelilo po srečlovy med drage nam goste potom srečkanja.

Božično dete pa bi rado vsakega obdarilo, napravilo vsakemu veselje. Zato pa so prošni očetje in matere, sinovi in hčerke, prijatelji in prijateljice, da nadomestijo za ta dan božično dete, in položijo pod božično drevo žalske požarne brambe poljubni dar, ki se bode navzočemu takoj, a nenavzočemu pozneje dostavil.

Kdor hoče na ta način dne 26. t. m. pri božičnem drevcu požarne brambe v Žalcu svoje ljubljene obdarovati, naj blagovoli dotično darilo, zavito z naslovom prejemnika, vposlati najpozneje do 24. t. m. požarni brambi v Žalcu.

Vse rodoljube in prijatelje gasilnih društev pa že danes opozarjamo na to izredno veselico s prošnjo, da svoj božični izlet tako uredijo, da pridejo v Žalec gledat, kako bogato da bode to leto prišlo božično dete baš v Žalec z zlatim svojim drevcem večne ljubezni.

Iz Konjic. V Konjicah, radi ljutega narodnostnega boja občežnanem trgu, se je naselilo tekoma poslednjih par let več novih, žalibog nemčurških trgovcev. Da diši vsem slovenski kruh, je znana stvar, kajti vsi se krčevito drže naše zemlje ne samo v našem trgu, ampak tudi povsod drugje na Slovenskem. Takih pa je vendar malo, kakor je trgovec K., kojega že ime izdaja, da je slovenskega pokolenja, in res je. V svojih mladih letih poskušal je srečo s študiranjem na celjskem gimnaziju, kjer je bil vpisan kot Slovenec in se tudi kazal takšnega, o čemer bi vedel povedati spomenik Josipa II., katerega na lišpajo celjski kričači z franfurtarskimi trakovi. Tudi takrat je bilo tako, kaj ne, gosp. K. in... pardon, skoro bi bil povedal preveč... Je pač sitno, če se tako vse izve.

Tak je bil tedaj naš junak kot mladenič, vnet za svoj materin slovenski jezik, postavljaj se je s slovenskim traktom, pripetim črez prai in pretli podlim neznačajnikom — odpadnikom nemčurškim. A sedaj 21... potegnil jo je v tabor ja ničarjev. A naj bi si bilo, ako bi se takega tudi kmetakemu ljudstvu kazal, česar pa nikakor ne stori.

Čujte, čudo vam bo poslušati! On razpošilja med tukajšne kmete v slovenskem jeziku pisane pozive, da bi kupovali robo pri njem,

drže se gesla „svoji k svojim“ in zložil je tudi nekakšno odo o fini kvaliteti svojega krama, s katero pa žalibog ne morem služiti, ker je ravno sedaj nimam na razpolago.

Marsikaj si dovolijo nemčurški kramarji nasproti ponižnemu kmetakemu ljudstvu, takšne v nebo kričeče drznosti pa so vendar redke. V začetku so šli seveda ljudje na lihanice, meneč, da je vse resnica, kar je bilo pisano na prijaznem vabilu; pozneje pa so ga vendar prepoznali, in pristudila se je nekaterim njegova trgo vina, radi česar ima sedaj mnogo manje odjemalcev.

Dalje ima naš junak navado, da parkrat v letu dá oklicati po bližnjih občinah, da se v njegovi trgovini različni poljski pridelki najdražje plačujejo, obratno pa najboljšo blago najvredneje prodaja itd. Slovenski predstojniki, pozor! Vaša dolžnost je, poslati neprečitano nazaj!

Taka agentura občinske urade ponižuje. Da bi takšen človek, ki se sramuje svojega materinega jezika, ki je odločen naš nasprotnik in nam škoduje, kjer in kakor more, ki pa se toliko hlini, da če privabiti z geslom „svoji k svojim“ našince k sebi, se okoriščal z našimi žulji, to bi bil greh tudi pred Bogom!

Iz Hrastnika. Da Hrastnik napreduje, vesele gotovo vsakega Hrastničana, da pa ž njim tudi nemčurji napredujejo, je pač žalostno za nas. Ustanovili so namreč ti „junaki“ kar dve nemški društvi, namreč „Burenclub“ in „Schützenverein“. Sicer nimamo nič zoper to, saj imajo oni ravno tako pravico, društva ustanavljati kakor mi, vendar pa drznemo opomniti, da je v sramoto vsem hrastniškim Germanom, kar ti „nepremagljivi Buri“ počenjajo. Povedati hočem le dva taka slučaja. Bilo je pred dobrim mesecem, ko so bili naši „Buri“ v gostilni g. Drnovška. Ravno v tistem času prišli so pa iz Kuma lovci gosp. Drnovška ter mu prinesli par zajcev, za kar jim je ta postregel s pijačo. Ko pa je prišel g. D. črez nekaj časa v klet, kamor je shranil prej zajce, je zapazil, da mu eden manjka. Ker je pa mislil, da mu ga je kdo izmed lovcev nalašč skril, je molčal, dokler ni zvedel, da so mu ga „Buri“ ukradli ter ga črez nekaj dni v neki drugi gostilni z največjim tekotom pojedli.

To vam gotovo ni v čast, slavni „Buri“. Toda naprej, drug slučaj! — Bilo je preteklo nedeljo, ko so prišli trije domači rokodelci, če se ne motim črevljarji, v gostilno g. Rikl-a (tudi „Bur“) pit, in katerim se je pridružil nek gospod, ki se je še-le pred kratkim priklatil v našo dolino. In ta šleva začel je te tri siliti, da morajo ž njim upiti, „Heil und Sieg“. Ko so pa ti le z „nazdar“ in „živio“ odgovorili, kazal jim je fige. Torej tako znajo ti „Buri“! Sramota takšnim Nemcem, sramota pa tudi vam Hrastničanom, da si ne morete ustanoviti nobenega slovenskega društva, ki bi bilo tako zelo potrebno v Hrastniku. Na noge torej, zaspanci! Navihanec.

Iz Gradca. (Miklavžev večer slovenskega izobraževalnega društva „Naprej“ v Gradcu.) Eden izmed najbolj uspešnih društvenih večerov je bil za „Naprej“ dne 8. decembra. Velika dvorana hotela „Stadt Wien“ je bila še pred začetim sporedom natičeno polna slovenskega občinstva. Videli smo uradnike z njih rodbinami, obrtnike in veliko število narodnega ženstva. Prišli so mnogobrojni slovenski gostje zlasti mnogo graških Čehov, mnogo članov hrvaškega izobraževalnega društva „Slavulja“, prišli so zastopniki hrvatskih akademikov, udeležilo se je polnoštevilno bulgarsko akademsko društvo in seveda istotako slovensko akademsko društvo „Triglav“, ki je vobče omogočil ves spored tega večera. Udeležba je bila tako ogromna, da je skoro polovica gostov morala oditi, ker ni dobila prostorov.

Nikomur ni bilo žal, da se je udeležil tega lepega večera. Mogočni moški zbor slovenskih akademikov je vršil svojo nalogo s toliko preciznostjo, natančnostjo in eleganco, da bi zadovoljil še tako razvajeno občinstvo. Peto se je „Jadransko morje“, „Na planine“, „Pred slovesom“, „Slovenec in Hrvat“. Vsaka točka se je viharno pozdravila, nekatere so se morale na občno zahtevanje ponavljati. — Tamburaši društva „Naprej“ pomnoženi a člani „Triglava“ so izvrstno udarjali tamburice. Imeli smo ta večer zopet redko priliko uživati to pristno slovansko

godbo v taki dovršenosti, kakor že dolgo časa ne več. Tudi hrvaški tamburaši dodali so nekaj živahno pozdravljenih točk. Znanstveni klub akad. društva „Triglava“ priredil je pa po svojem članu iur. Vekoslavu Kukovcu predavanje „O gospodarskem gibanju na Slovenskem“, katero je občinstvo pazno in z odobravanjem in priznavanjem zasledovalo do konca.

Društveni večer „Naprej“ dne 8. dec. je pa bil ob enem edna izmed najpriarčnejših manifestacij za slovensko vseučilišče.

Pooblaščen od društvenega predsednika g. dr. Žizka, ki je na svoja pleča sprejel vso breme težavnih priprav za ta društveni večer, je stopil na oder iur. Kukovec ter sporočil, da je odbor društva „Naprej“, ki je že poslal na ministrstvo peticijo za slovensko univerzo, priredil nocojšni večer v prvi vrsti zato, da „Naprej“ kot slovensko izobraževalno društvo slovesno manifestira v fanatično nam sovražnem Gradcu za najvišji ideal slovenskega naroda, ki te dni viharno pretresa javno mnenje ne le na Slovenskem, ampak po celi Avstriji in izven iste, za slovensko univerzo.

Ledeni birokrat naučni minister je govoril sicer pred dvema dnema o ti naši stoletni zahtevi tisto zgodovinsko znano ledeno neobčutljivostjo za življensko potrebo najdomoljubnejšega avstrijskega naroda, kakor imajo v naših zadevah avstrijski birokrati navado govoriti že petdeset let. Toda tudi sedanje sramotilce slovenskih pravic na ministrskih klopeh bode slovenski narod preživel in dosegel bode, kar danes ves slovenski narod ednoglasno in v dno duše užaljen zahteva, dobili bomo tudi mi gojišče slovenske vede, slovensko univerzo. Nepopisna navdušenost za slovensko univerzo je vladala med vsem občinstvom in v brezkončnih glasnih klicih „Živela slovenska univerza,“ dajalo je zbrano ljudstvo izraz svojim čutilom.

Ob živahni šaljivi pošti in po navdušenem popevanju mnogih slovanskih pesni razšlo se je občinstvo po polnoči, žele? si prav kmalu spet tako krasnega večera.

Narodno-gospodarske novice.

O reji kuncev ali domačih zajcev.

Umna reja 5 do 7 kilogramov težkih kuncev se v Angliji, Franciji in Belgiji neguje že nekaj desetletij sem. Ta panoga vrže tem deželam leto za letom približno eno milijardo frankov dobička. Tudi v Holandiji, Nemčiji in Švici se je jela upoštevati važnost teh malih domačih živali. Na Angleškem in Irskem se vzgaja veliko domačih zajcev. Pri angleških zajutrkih in obedih se uživa kunčovo meso in angleški delavci si postreže ob nedeljah z zajčjo pečenko. Iz Belgije in Francije se pošlje sleherni teden nad 300.000 kuncev v London. V Parizu se proda vsaki dan nad 20.000 kuncev, v gostilnah in takozvanih kunčevih kuhinjah se pojé sleherni dan črez 5000 zajcev. Ali bi ne bilo možno upeljati tudi pri nas rejo domačih zajcev?

Najboljši za vzgojo so flandriški ali pa belgiški kunci, dunajski velikani, francoski ovni, normandinci, srebrni kunci ter mešanci. Modre, žametne podobne kože dunajskih velikanih se plačujejo po kroni, srebrnosive kože pa dražje. 8—10 mesecev stari zajci stanejo 6 K 40 v do 8 K; mladiči, stari 8—10 tednov dve in pol do tri kroni.

Plodovitost kuncev je znana dovolj. Zajec (samec) se ne sme rabiti pred devetimi meseci, zajka (samica) ne pred šestimi meseci za pleme ter sta oba 3—4 leta za to sposobna. Ako se zajka šestkrat na leto obreji in vsakdar skoti samo štiri mlade, je to prvo leto 24, drugo leto 300 mladih. Zajka nosi navadno samo 30 dni in mladiči, ki se skotijo slepi ter čez 10 dni izpregledajo, pridejo iz gnezda v 16, najdalje v 24 dneh.

Kunci se umno vzgajajo v hlevih, ki se najceneje naredi iz starih škatelj in večjih sodov. Skrbna snaga, svetloba in zrak so glavni pogoji.

Poleg pripravnega hleva je krmljenje jako važen činitelj pri reji kuncev; krma mora biti torej mnogovrstna in redna. Kunec je požrešen in aladkosneden, a zadovoljen z različno klajo, ki je v hiši, na polju, travniku in gozdu drugače

brez vsake vrednosti. Sočivje, oves in mlato mu kaj dobro teknejo, ter dobro seno mora biti vedno v blevu. Doječim zajkam se daje kozje ali prekuhanu kravje mleko, odstavljenim mladičom star, v mleku razmočen kruh.

Kunčevo meso je belo, lahko prebavno, in ima po dr. J. Kenigovi analizi 21,5 odstotkov beljakovine ter 10 odstotkov toščice, dočim ima rōda govedina, teletina, svinjetina, kakor tudi kurecina nekoliko manj redilnih snovi. Na Dunaju plačujejo za kilogram kunčevega mesa 70 vinarjev zive vage, mrtve pa 1 K 20 vinarjev.

Kdor ima veselje, ljubezen in nekoliko znanja o reji domačih zajcev, naj malce poskusi: Zajka za plemo bi stala osem, močan zajec 12 kron. Krma in nastilje je na deželi skoro zastoj, za kožo in gnoj bi se tudi nekaj kron skupilo, tako da reja kuncev ne stane veliko. Kuncji za plemo se prodajajo na Dunaju. Naslov: Oesterreichischer Kaninchenzuchtverein in Wien, XV. Mariahilfergürtel 27.

Dve glavni vodili o reji kuncev.

Kdor hoče doseči kaj uspeha pri reji do mačih zajcev, ta ne sme imeti v enem blevu preveč živali različne starosti, pasme in obeh spolov. Bolje je imeti manj kuncev, a iste od dobre pasme, ter strogo ločena plemena, ker le na ta način hode kunjerejec dobival koristi od živalij.

Veliko jih krivo ravna s tem, da se zboji previsoke cene pri nakupu kuncev plemenjakov, ter kupi raje po ceni navadne drobne zajce. Ljudje, ki imajo kličkaj znanja in skušajo o reji domačih zajcev, nabavijo si lepih, velikih zajcev, čeprav za izredno drag denar, dobro vedoč, da se jim ti izdatki kmalu povrnejo. Tudi stari kuncji za plemo niso kaj pridni, osobito ne stare zajke. Torej za plemo je le negovati zdrave, lepe in močne živali.

Politični pregled.

(Državni zbor.) V seji dne 9. t. m. se je vršila razprava o drugem čitanju proračunskega provizorija. Veliko pozornost je vzbudil govor Körberjev. Izjavil je, da so vesti o nameravanem razpustu poslanske zbornice neosnovane. Vlada je vsakomur hvaležna, ki pospešuje parlamentarno delovanje, zato hoče v zbornici miru. Vlada ima pred očmi bodočnost države in vé, da mora priti do miru, to pa le potem samozatjevanja in treznosti, ako pa parlament noče ali ne more izvršiti svoje dolžnosti, potem vlada ne bo kriva temuč stranke, ki ovirajo delo, ako se razpišejo nove volitve. Mogoče je pa tudi, da poskusi vlada z novo ustavo, kar bi ne bilo prvič v Avstriji, da tako napravi mir med narodi, da dvigne duševno in gmotno blagostanje ljudstva ter ugled in moč države. — V seji dne 10. t. m. se je nadaljevala razprava o proračunskem provizoriju. Kakor glavni govornik proti je bil poslanec Pladek, ki je očital vladi, da je pristranska ter dela samo Nemcem v prid, ker se iz strahu pred njimi ne upa izvrševati zakonov. Čebi ne smatrajo Körberja sposobnim rešiti sedanjo parlamentarno krizo, in bodo valed tega glasovali zoper proračun. Glavni govornik za, Poljak Dzieduszyński, je rekel, da se mora v parlamentu nehati z žuganji od strani vlade in z obstrukcijo od raznih strank. Obsojal je nemške krutosti v Vroslenu in povedal, da je bila edna onih nesrečnih mater celo uklenjena v verige. O tem je govoril tudi soc. demokrat Daszynski, ki je protestiral v imenu Slovencev in civilizacije zoper barbarako postopanje nemške vlade. — Zbornica je sprejela proračunski provizorij v vseh treh branjih. Nato se je začela razprava o stanovskih kmečkih zadrukah.

(K položaju.) Zadnji govor ministrskega predsednika je napravil na zbornico velik vtis in je vsaj za nekaj časa zopet zboljšal položaj v zbornici. To je pokazala že seja v torek, ko je bil proračunski provizorij pri drugem in tretjem branju odobren. Sicer pa je sedanji parlament brez samozaveesti, ker se dá voditi od vlade in se udaja njenim gružnjam. Meato da bi vlada izvrševala voljo parlamenta, se ta pokori željam vlade.

(Deležnoscorske volitve v Dalmaciji) za kmečke občine so se vršile v torek; izvoljenih

je bilo šest kandidatov hrvatske narodne stranke, šest kandidatov hrvatske stranke prava, šest Srbov in dva hrvatska klerikalca. Narodna hrv. stranka je izgubila tri. Srbi pa eden mandat, napredovala je stranka prava.

(Tirolski namestnik), grof Metweldt je odstopil; na njegovo mesto je imenovan baron Schwarzenau ki ni nasproten avtonomiji Tirola.

(Deležnoscorske volitve na Tirolskem) so se izvršile minoli teden. Razmerje glede na število poslancev med Nemci in Italijani je ostalo isto, v Tridentu, t. j. v laških Tirolah, so se vršile volitve v znamenju avtonomije. Nemški konservativci so izgubili nekaj mandatov na krščanske socijaliste.

(Slovaki.) Novo življenje, ki se je pojavilo med Slovaki tekom zadnjih volitev, ni umrlo, nego se je razširilo ter doseglo nove uspehe. Slovaki zmagujejo pri občinskih volitvah v kljub pritisku vlade in Mažarov. To pa jih strašno boli, kar se je zlasti pokazalo tudi v državnem zboru, ko so vse mađarske stranke, ki so si vedno v laseh, složno postopale zoper Slovake. V Turci so dobili Slovaki osem mandatov v občinskem odboru; to je Mažara tako preplašilo, da so vseh osem mandatov razveljavili. Stare nezakonitosti se zopet ponavljajo, to pot pod ministrom Szellom, čegar geslo je: red, delo in zakon.

(V nemškem državnem zboru) se vodi razprava o novem carinskem tarifu, ki pa je, kakor smo že omenjali, tako sestavljen, da na temelju tega tarifa ne more nobena država sklepati z Nemčijo trgovinske pogodbe, ki noče ugoditi sama sebi, in tako se bode začela silna carinska vojna, ki bode pretigala dobre razmere Nemčije z Rusijo in odtujila države, ki so zdaj v trozvezi, edno od druge. Nemčija bode ostala osamljena, in bode morala popustiti od svojega tarifa. Naša država se pripravlja na obrambo zoper nemški tarif; odgovoriti mu hoče z višanjem carine na uvoz industrijskih proizvodov.

(Vojna v južni Afriki.) Angleži menijo, da se bode Buri branili k večjemu še do maja, ako pa vztrajajo do septembra, postane položaj angleške vojske obupen; zato pa nameravajo Angleži sedaj poslati novih čet na bojišče. — Došla so poročila, da so ujeli zadnji čas Angleži okrog 250 Buror. Botha poroča, da imajo Buri še okrog 16 000 mož v Transvaalu in Oranju, v Kaplan-diji pa se nabaja 13 burških čet. Dewet stoji južno Heilbrona in ima 1000 mož pri sebi. Umrljivost burških žen in otrok v angleških taboriščih je dosegla 40 odstotkov.

Razne stvari.

(Ovčja kost v človeškem telesu.) Amerikanski list „Mir“ poroča: Takaj v St. Mary v bolnišnici so zdravnik operirali človeka, kateri je imel v rami zlomljeno roko, mu kost vrvzeli in mesto te mu dali kost od ovce, katero so v ta namen zaklali. Človek je baje ozdravel in se dobro počuti.

(Orjaški človek.) Največji človek na svetu, je potoval zadnji čas po državi Maine v Ameriki in je s svojo mladostjo in velikostjo napravil veliko zanimanje med tamošnjimi prebivalci. Ime tega velikanja je Edvard Beauper. Visok je sedem čevljev, deset in tri četrt palca, star je 20 let in da bode še rastele o tem ni dvoma. Sedaj tehta 367 funtov. Kadar pride ta junak kam v kak hotel, nimajo nikjer zadosti velike postelje zanj, pošiljajo mu morajo na tla in sicer z dvema blazinama, da mu služita kot postelja, na kateri more svoje ude zravati.

(Starost rib.) Malo je ljudi, katerim bi bilo znano, da je starost rib skoro brezmejna. Prof. Baird dokazuje, da karp živi do 200 let. Isti trdi, da je bila v minulem polstoletju na Ruskem škuka, katere starost je segala že iz 15. stoletja. „Ni nobene reči — pravi ta učenjak — ki bi ovirala ribi skoraj vedno živeti, ker pri nji ni mogoče zaslediti določnega popolnega razvoja.“ V mestu Washington so zlate ribice, ki so lastnina neke rodnine že petdeset let. Neki ruski minister trdi, da so v cesarskem akvariju ribe, o katerih go tovo va, da so tam bile že pred 140 leti.

Dacar

ki je bil že 18 let v tej službi, kot tak nipek vstopiti. — Poročilo pod šte. 27 „Domovina“ v Celju.

Zahvala.

Ker mi ni mogoče, zahvaliti se posebej vsem, ki so mi ob preložitvi pomagali mojega dragega sina

ERNESTA

izkazali na kakršnikoli način svoje počutje, izrečem jim tem potem svoje najljubše zahvale. Povečje se le zahvalim darovalcem prekrasnih vencev.

V Grilah pri Celju, 10. decembra 1901

(422)

Terezija Siroc.

Dva učenca

za ključalnico obrt. sprejme takoj v uk

(419) 3-1 Ivan Rebek

ključalnico mojster, Celje, Poljska ulica 14.

Ravnokar izšel:

slovenski stenski koledar

za leto 1902.

Dobiva se v zalogi Dragotin Hribarja v Celju.

Cena 40 vinarjev, po pošti 45 vinarjev.

Velika in dobra trgovina z gostilno

se da na več let v najem od 1. 1902. Vprašanja pod „Trgovina 4000“ na upravnštvo „Domovine“ v Celju.

Prav po ceni

se proda radi odpotovanja čisto novo narejena kočija za enega ali dva konja pripravna. — Avg. Walla, Sevnica, Spodnještajarsko.

Malo posestvo

ležeče ob glavni cesti v prijaznem trgu na Spodnjem Štajarskem se proda za 1700 kron. Dolg hranilnice po 800 kron ostal bi lahko vknjižen, drugo bi se moralo plačati takoj. Posedstvo obstoji iz hiše s 3 sobami in kuhinjo, iz hleva ter dveh vrtov in je sodno cenjeno na 2102 kroni 80 vin. S tem posestvom združena je tudi skupna lastninska pravica do občinskega zemljišča. Pripravno bi bilo posebno za kakega obrtnika. Natančnejša pojasnila daje

(412) 3-2 Josip Cilenšek

agencija v Korzju, Štajarsko.

P. n.

Slavemu občinstvu ter pred. občinskih najljubšemu priporočam svojo

kleparsko obrt

v Celju v Novih ulicah št. 11.

Privzamen vsa kleparska dela pri ohranjenih in pri novih poslojih, kakor tudi vsa druga v moji stroki spadajoča dela ter zagotavljam najpoboljšano izvedbo po nizkih cenah.

Prigotavljam se v blagobutno naklonjenost in belodiz v velospolnivanjem

Vencelj Koban

klepar.

(425) 4-1

brez vsake vrednosti. Sočivje, oves in mlatu mu kaj dobro teknejo, ter dobro seno mora biti vedno v blevu. Doječim zajkam se daje kozje ali prekuhanje kravje mleko, odstavljenim mladim star, v mleku razmočen kruh.

Kunčevino meso je belo, lahko prebavno, in ima po dr. J. Kenigovi analizi 21,5 odstotkov beljakovine ter 10 odstotkov toščice, dočim ima rda govedina, teletina, svinjetina, kakor tudi kurecina nekoliko manj redilnih snovi. Na Dunaju plačujejo za kilogram kunčevega mesa 70 vinarjev žive vage, mrtve pa 1 K 20 vinarjev.

Kdor ima veselje, ljubezen in nekoliko znanja o reji domačih zajcev, naj malce poskusi. Zajka za plemo bi stala osem, močan zajec 12 kron. Krma in nastilje je na deželi skoro zastopljiva, za kožo in gnoj bi se tudi nekaj kron skupilo, tako da reja kuncev ne stane veliko. Kunca za plemo se prodajajo na Dunaju. Naslov: Oesterreichischer Kaninchenzuchtverein in Wien, XV. Mariahilfsgürtel 27.

Dve glavni vodili o reji kuncev.

Kdor hoče doseči kaj uspeha pri reji domačih zajcev, ta ne sme imeti v enem blevu preveč živali različne starosti, pasme in obeh spolov. Bolje je imeti manj kuncev, a iste od dobre pasme, ter strogo ločena plemena, ker le na ta način bode kunjerec dobival koristi od živalij.

Veliko jih krivo ravna s tem, da se zboji previsoke cene pri nakupu kuncev plemenjakov, ter kupi raje po ceni navadne drobne zajce. Ljudje, ki imajo količkan znanja in skušnje o reji domačih zajcev, nabavijo si lepih, velikih zajcev, čeprav za izredno drag denar, dobro vedo, da se jim ti izdatki kmalu povrnejo. Tudi stari kunca za plemo niso kaj pridni, osobito ne stare zajke. Torej za plemo je le negovati zdrave, lepe in močne živali.

Politični pregled.

(Državni zbor.) V seji dne 9. t. m. se je vršila razprava o drugem čitanju proračunskega provizorija. Veliko pozornost je vzbudil govor Körberjev. Izjavil je, da so vesti o nameravanem razpustu poslanske zbornice neumnost. Vlada je vsakomur hvaležna, ki pospešuje parlamentarno delovanje, zato hoče v zbornici miru. Vlada ima pred očmi bodočnost države in vé, da mora priti do miru, to pa le potem samozatajevanja in treznosti, ako pa parlament noče ali ne more izvršiti svoje dolžnosti, potem vlada ne bode kriva temu, kar se bo zgodilo. Vlada ne bode razpisala nove volitve. Mogoče je pa tudi, da poskusi vlada z novo ustavo, kar bi ne bilo prvič v Avstriji, da tako napravi mir med narodi, da dvigne duševno in gmotno blagostanje ljudstva ter ugled in moč države. — V seji dne 10. t. m. se je nadaljevala razprava o proračunskem provizoriju. Kakor glavni govornik za, Poljak Dzieduszynski, je rekel, da se mora v parlamentu nehati z žuganji od strani vlade in z obstrukcijo od raznih strank. Obsojal je nemške krutosti v Vrešenu in povedal, da je bila edna onih nesrečnih mater celo uklenjena v verige. O tem je govoril tudi soc. demokrat Daszynski, ki je protestiral v imenu človeštva in civilizacije zoper barbarsko postopanje nemške vlade. — Zbornica je sprejela proračunski provizorij v vseh treh branjih. Nato se je začela razprava o stanovskih kmečkih združenjih.

(K položaju.) Zadnji govor ministrskega predsednika je napravil na zbornico velik vtis in je vsaj za nekaj časa zopet izboljšal položaj v zbornici. To je pokazala že seja v torek, ko je bil proračunski provizorij pri drugem in tretjem branju odobren. Sicer pa je sedanji parlament brez samozvesti, ker se dá voditi od vlade in se udaja njenim grožnjam. Mesto da bi vlada izvrševala voljo parlamenta, se ta pokori željam vlade.

(Deželnozborske volitve v Dalmaciji) za kmečke občine so se vršile v torek; izvoljenih

je bilo šest kandidatov hrvatske narodne stranke, šest kandidatov hrvatske stranke prava, šest Srbov in dva hrvatska klerikalca. Narodna hrv. stranka je izgubila tri, Srbi pa eden mandat, napredovala je stranka prava.

(Tirolski namestnik), grof Merwoldt je odstopil; na njegovo mesto je imenovan baron Schwarzenau ki ni nasproten avtonomiji Tirola.

(Deželnozborske volitve na Tirolskem) so se izvršile minoli teden. Razmerje glede na število poslancev med Nemci in Italijani je ostalo isto, v Tridentu, t. j. v laških Tirolah, so se vršile volitve v znamenju avtonomije. Nemški konservativci so izgubili nekaj mandatov na krščanske socialiste.

(Slovaki.) Novo življenje, ki se je pojavilo med Slovaki tekom zadnjih volitev, ni umrlo, nego se je razširilo ter doseglo nove uspehe. Slovaki zmagujejo pri občinskih volitvah v kljub pritisku vlade in Mažarov. To pa jih strašno boli, kar se je zlasti pokazalo tudi v državnem zboru, ko so vse mažarske stranke, ki so si vedno v laših, složno postopale zoper Slovake. V Turci so dobili Slovaki osem mandatov v občinskem odboru; to je Mažare tako preplašilo, da so vseh osem mandatov razveljavili. Stare nezakonitosti se zopet ponavljajo, to pot pod ministrom Szellom, čegar geslo je: red, delo in zakon.

(V nemškem državnem zboru) se vodi razprava o novem carinskem tarifu, ki pa je, kakor smo že omenjali, tako sestavljen, da na temelju tega tarifa ne more nobena država skleniti z Nemčijo trgovinske pogodbe, ki noče ogrobiti sama sebe, in tako se bode začela silna carinska vojna, ki bode pretregala dobre razmere Nemčije z Rusijo in odtujila države, ki so zdaj v trozvezi, edno od druge. Nemčija bode ostala osamljena, in bode morala popustiti od svojega tarifa. Naša država se pripravlja na obrambo zoper nemški tarif; odgovoriti mu hoče z zvišanjem carine na uvoz industrijskih proizvodov.

(Vojna v južni Afriki.) Angleži menijo, da se bodo Buri branili k večjemu še do maja, ako pa vztrajajo do septembra, postane položaj angleške vojske obupen; zato pa nameravajo Angleži sedaj poslati novih čet na bojišče. — Došla so poročila, da so ujeli zadnji čas Angleži okrog 250 Burrov. Botha poroča, da imajo Buri še okrog 16000 mož v Transvaalu in Oranju, v Kaplan-diji pa se nahaja 13 burških čet. Dewet stoji južno Heilbrona in ima 1000 mož pri sebi. Umrljivost burških žen in otrok v angleških taboriščih je dosegla 40 odstotkov.

Razne stvari.

(Ovčja kost v človeškem telesu) Amerikanski list „Mir“ poroča: Takaj v St. Mary v bolnišnici so zdravnik operirali človeka, kateri je imel v rami zlomljeno roko, mu kost vun vzeli in mesto te mu dali kost od ovce, katero so v ta namen zaklali. Človek je baje ozdravel in se dobro počuti.

(Orjaški človek) Največji človek na svetu, je potoval zadnji čas po državi Maine v Ameriki in je s svojo mladostjo in velikostjo napravil veliko zanimanje med tamošnjimi prebivalci. Ime tega velikan je Edvard Beaper. Visok je sedem čevljev, deset in tri četrt palca, star je 20 let in da bode še raste, o tem ni dvoma. Sedaj tehtja 367 funtov. Kadar pride ta junak kam v neki hotel, nimajo nikjer zadosti velike postelje zanj, postlati mu morajo na tla in sicer z dvema blazinama, da mu služita kot postelja, na kateri more svoje tude zadržati.

(Starost rib.) Malo je ljudi, katerim bi bilo znano, da je starost rib skoro brezmejna. Prof. Baird dokazuje, da karp živi do 200 let. Isti trdi, da je bila v minulem polstletju na Ruskem ščuka, katere starost je segala že iz 15. stoletja. „Ni nobene reči — pravi ta učenjak — ki bi ovirala ribi skoraj vedno živeti, ker pri nji ni mogoče zaslediti dobe spolnega razvoja.“ V mestu Washingtonu so zlate ribice, ki so lastnina neke rodbine že petdeset let. Neki ruski minister trdi, da so v cesarskem akvariju ribe, o katerih go tovo ve, da so tam bile že pred 140 leti.

(418)

Dacar

ki je bil že 18 let v tej službi, šel kot tak zopet vstopiti. — Ponudbe pod števil 27 „Domovine“ v Celju.

Zahvala.

Ker mi ni mogoče, zahvaliti se posamezno vsem, ki so mi ob prebriski izgubili mojega dragega sina

ERNESTA

izkazali na kakršenkoli način svoje sočutje, izrečem jim tem potom svojo najsrčnejšo zahvalo. Porebej se še zahvalim darovalcem prekrasnih vencev.

V Grizah pri Celju, 10. decembra 1901.

(422)

Terezija Širca.

Dva učenca

za ključalničarsko obrt, sprejme takoj v uk

(419) 3—1

Ivan Rebek

ključalničarski mojster, Celje, Poljska ulica 14.

Ravnokar izšel:

slovenski stenski koledar

za leto 1902.

Dobiva se v zalogi Dragotin Hribarja v Celju.

Cena 40 vinarjev, po pošti 45 vinarjev.

Velika in dobra trgovina z gostilno

se da na več let v najem od 1. 1902. Vprašanja pod „Trgovina 4000“ na upravnštvo „Domovine“ v Celju.

Prav po ceni

se prodaja radi odpotovanja čisto novo narejena kočija za enega ali dva konja pripravna. — Avg. Walla, Sevnica, Spodnještajarsko.

Malo posestvo

ležeče ob glavni cesti v prijaznem trgu na Spodnjem Štajarskem se prodaja za 1700 kron. Dolg hranilnice po 800 kron ostal bi lahko vključen, drugo bi se moralo plačati takoj. Posedstvo obstoji iz hiše s 3 sobami in kuhinjo, iz hleva ter dveh vrtov in je sodno cenjeno na 2102 kroni 80 vin. S tem posestvom združena je tudi skupna lastninska pravica do občinskega zemljišča. Pripravno bi bilo posebno za kakšnega obrtnika. Natančnejša pojasnila daje

(412) 3—2

Josip Čilenšek

solicitor v Kozjem, Štajarsko.

P. n.

Slavnemu občinstvu ter pred. duhovščini najvjudneje priporočam svojo

kleparsko obrt

v Celju v Novih ulicah št. 11.

Prevzamem vsa kleparska dela pri cerkvah in pri privatnih poslopih, kakor tudi vsa druga v mojo stroko spadajoča dela ter zagotavljam najsolidnejšo izvedbo po nizkih cenah.

Priporočam se v blagohotno naklonjenost in beležim z veselo spoštovanjem

Vencelj Kobau

(423) 4—1

klepar.

Galoše in dežnike

za dame, gospode
in otroke le iz do-
brega materiala ter
po najnižjih cenah

priporoča

PETER KOSTIČ

Celje, Glavni trg št. 7.

V pivovarnah v Žaleu in Laškem trgu

se dobijo

(406) 6-4 **tropine**

in sladni odpadki (mekine) za živino krmiti

Učenec

za trgovino se išče pod prav do-
brim pogojem. Spričala od občine
in šole naj se določi Jakobu
Janiču v Žalec. Prednost dobijo
sinovi prav dobrih in poštenih
staršev, ki so zagotovljeni, da pride sin tudi v prav
(416) 3-2 dobro in pošteno hišo.

Glavni zastop banke „SLAVIJE“

(408) 5-3

v Celju

je sedaj v hiši strugarja Štadlerja, Kovaška
ulica (Schmiedgasse) št. 5 v prvem nadstropju,
poleg hiše nekdanjega živinozdravnika Volovška
ter za hišo klobučarja Chiba blizu nove želez-
ninske trgovine g. Petra Majdiča.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim,
deloljubnim in stalno naseljenim osebam
s povzetjem zastopa domače zavarov-
valne družbe prve vrste. — Ponudbe
pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Najnovejši

stroji za prirejanje živinske krme

pri zimskem krmljenju v hlevih!

Stroji za rezanje piče s patentnim kolobarom
ki se jako lahko goni ter prihrani 40% moči, rez-
nice za repo in krompir, mlinci za drobljenje, stroj
za parjenje živinske piče, prenosljive štedilne kot-
lene peči z emajliranim ali z
neemajliranim vložnim kot-
lom, stoječe ali vozeče, za ku-
hanje in parjenje živinske
krme, krompirja, za mnogo-
vrstne kmetijske in gospo-
darske potrebe itd., nadalje
robkalnice za turšico, čistilne
mline za žito, trijere-stroje
za izbiranje, stiskalnice za
seno in slamo, z ročno gonjo
stoječe in vozeče.

Mlatilnice, geplje, jeklene plugje, valjarje
brane

Najboljše sejalne stroje „AGRIKOLA“ (zi-
stem s potiskanjem kolesa) brez zamenjavalnih ko-
les za vsako seme, za gorate in dolinske kraje.

Samotvorne patentirane brizgalnice za uni-
čevanje sadnih škodljivcev in peronospor, izdelu-
jejo in razpošiljajo pod jamstvom v najnovejši,
priznani najboljši konstrukciji.

Th. Mayfarth & Co. []**

o. kr. izključno priv. tovarne kmetijskih strojev, li-
varen in parnih fužin.

Dunaj, II/1 Taborstrasse št. 71.

Odkupovane z nad 450 zlatimi, srebrnimi in bron-
* * * stimi svetinjami. * * *
Nustrovani katalogi in mnogobrojna pri-
znanja pisma zastopj. — Iščejo se zastopniki in
prekupci. (317) 10-6

Dopisovanje tudi v slovenskem jeziku.

Naznanilo.

Anton Kolenc, trgovec v Celju, naznanja, da kupuje

— suhe gobe —

še v tem mesecu in do konca decembra; kdor jih še
ima, naj jih sedaj prinese, ker pozneje se ne bodo več
jemale. Vse druge deželne pridelke, kakor fižol, oves,
pšenico, rž, ječmen, laneno seme, predivo, orehe, ja-
bolka, hruške itd., sploh vse deželne pridelke pa po
(404) 6-5 dnevni ceni sedaj kakor tudi naprej.

Išče se za konjiški notarijat, izvežban,
slovenskega in nemškega jezika zmožen

solicitator.

Ponudbe direktno. Vstop z novim letom.

Najprimernejša božična in novoletna darila

v zlatu in srebru po jako nizkih cenah priporoča

RAFAEL SALMIČ

urar in prodaja zlatnine v Celju, „Naročni dom“.

Velika zaloga jeklenih, nikelnastih, srebrnih, tula in zlatih žepnih ur.
Prstane, uhane, zapestnice, priveske, svetinje, križce, medaljone, vsakovrstne
veržice za okoli vratu, lorgnon, kratke in dolge za dame in gospode.

Žlice, nože, vilice, tabatiere, nastavki za sadje, cvetlice, vizitnice itd.

Velika zaloga optičnih predmetov: očala, naočniki, toplomeri, aneroidi
maksimal-toplomeri, tehtnice za vino, žganje, mošt, mleko itd.

Velika izber stenskih ur, budilk in ur z nihalom, najnovejše in najboljše.
Pošteno in dobro blago, vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Dveletna garancija za vsako prodano uro.

Nikelnaste ure od glid. 3— naprej.

Srebrne ure " " 5— "

Tula anore s tremi pokrovi " " 10— "

Zlate urice za dame " " 13— "

" ure za gospode " " 20— "

Pancer-veržice iz pristnega srebra po 6 kr. gram.

Popravila ceno in zanesljivo.

231 25-25

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebščine v največji izbi.

Opozarja na svojo veliko zalogo travert, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščine,
kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah,
cimenta, stavbenih in pobištvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja,
kuhinske priprave, štedilnikov itd.

Velika izber železnih peči in travniških bran!

Neštevilno zahvalnih pisem vsakomur na razpolago.

POMADA IZ LILIJ

Brez olja in masti. Podeljuje licu fino
in mlado polt in koži beli lesk;
z njeno uporabo izginejo
solnčne pege in zakažni
črvi brez sledu.
Cena 3 lončkom 3 K;
s pošto proti
predplačilu
4 K

Vse 2c

ločene boleti,

teško prebavo, zlasti pri po-

manjkanju teka, riganju in drugih ža-

ločnih slabostih, pri krču in prenapetem

želodcu, zaslinjenju, navali krvi v glavo (kongestije),

boleznih črev, potem kašelj, prsna bolezen in zamolklost, zobo-

bol, gliste, zlatenico in zlato žilo ozdravlja

ANTIRHEUMIN-MAZILLO

proti protinu, trganju v rokah in

nogah. Cena 1 steklenici 2 kroni

40 vinarjev, 2 steklenici

4 kroni, 4 steklenice

6 kron 40 vinarjev s

poštino, ako se

denar naprej

pošlje

življenski balzam „SALVATOR“

Čisti kri ter je brezpogojno najboljšo domačo sredstvo za vse mogoče notranje

in zunanje boleti, odstranjuje nečiste sokove in s tem daljša človeško

življenje. — Zdravi vse mogoče, tudi stare rane, ter še mnoge

druge bolezni, kakor je to na vsakem, steklenici pri-

loženem navodilu razvidno. Cena ovoj 18 flašic

5 K, 24 flašic 9 K, 48 flašic 16 K, brez

poštine, ako se denar pošlje

naprej „Salvator“-le-

karni v Va-

raždin.

Naročila

naj se pošiljajo

na glavno skladišče

FR. RIEDLA

lekarna pri SALVATOR-ju

VARAŽDIN (Hrvatsko).

Najboljša domača sredstva.